

Lærervejledning

Slaget på Fælled

En byvandring på industrialiseringens Nørrebro

 SKOLETJENESTEN
VIDENCENTER FOR EKSTERNE LÆRINGSMILJØER

ARBEJDERMUSEET

Intro

Vi glæder os til at byde dig og dine elever velkommen til undervisningsforløbet ”Slaget på Fælled – en byvandring på industrialiseringens Nørrebro.”

Lærervejledningen er udarbejdet med det formål at styrke elevernes læring gennem muligheden for at integrere undervisningen på museet med undervisningen på skolen før og efter museumsundervisningen. Materialet indeholder konkrete forslag til opgaver, kilder og baggrundslitteratur. Sammen med præciseringen af forløbets læringsmål håber vi, at både elever og lærere oplever en sammenhæng mellem undervisningen i skolen og på Arbejdermuseet.

Fag: Historie, samfundsfag

Læringsmål for udskolingselever

Historiebrug

- Eleverne kan udlede forklaringer på industrialiseringens sociale og politiske forhold samt Slaget på Fælled ud fra et historisk scenarie på Nørrebro i 1872
- Eleverne kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte

Kronologi og sammenhæng

- Eleverne har viden om industrialiseringen og Slaget på Fælledens forudsætninger, forløb og følger
- Eleverne har viden om Slaget på Fælled som kanonpunkt
- Eleverne kan forklare, hvordan Slaget på Fælled kan karakteriseres som brud eller kontinuitet

Kildearbejde

- Eleverne kan med udgangspunkt i historiske identiteter formulere historiske problemstillinger knyttet til industrialiseringen og Slaget på Fælled og udarbejde mulige besvarelser af disse
- Eleverne har tilegnet sig de centrale faglige begreber brud og kontinuitet samt historiebrug og kan bringe disse i anvendelse
- Eleverne har tilegnet sig centrale begreber fra arbejderhistorien som faglært/ufaglært, strejke/lockout og solidaritet

Læringsmål for ungdomsuddannelser

Faglige mål

Eleverne kan

- redegøre for Slaget på Fælled og industrialiseringen som en central begivenhed og udviklingslinje i Danmarks historie
- reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historisk skabt og historieskabende, når det kommer til arbejdskampe, levevilkår, demokratiske rettigheder og politisk indflydelse
- formulere historiske problemstillinger på baggrund af historiske identiteter og dilemmaer og relatere disse til elevernes egen tid
- formidle og remediere historiefaglige problemstillinger gennem dialog og gruppeøvelser

Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Kernestoffet er:

- forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem industrialiseringen
- politiske og sociale revolutioner, herunder industrialiseringen og demokratiets tidlige historie i Danmark
- demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt perspektiv
- politiske ideologier, herunder især socialismen som udtrykt af Louis Pio

Om undervisningen på Arbejdermuseet

Undervisningen på Arbejdermuseet tager udgangspunkt i en socialkonstruktivistisk tilgang til læring. Undervisningen bygger på dialog, variation og sanselighed.

I forløbet "Slaget på Fælled – en byvandring på industrialiseringens Nørrebro" tager eleverne del i et historisk scenarie, der udspiller sig på Nørrebro i 1872. Ved hjælp af historiske identiteter undersøger eleverne alene, i grupper og i plenum en række historiske problemstillinger: Hvordan har mennesker boet? Hvordan har de arbejdet? Hvordan har de haft mulighed for at engagere sig politisk? Og hvordan kan man engagere sig politisk i dag?

Elevernes rolle i undervisningsforløbet

Eleverne tildeles ved forløbets start individuelle, historiske identiteter, som de kunne have set ud på industrialiseringens Nørrebro i 1872. Forløbet er således struktureret om elevernes forhåndsviden, identiteterne som kildemateriale, elevernes indlevelse og spørgsmål til kildematerialet samt en dialog- og dilemmabaseret undervisningsform, der vil udfolde sociale og politiske aspekter af industrialiseringens Nørrebro.

Lærerens rolle i undervisningsforløbet

Identitetskortene til brug for eleverne udleveres ved forløbets start og kan tages med hjem efterfølgende. På museets hjemmeside ligger alle identitetskort digitalt til download til brug både forud for og efter forløbet. Se denne lærervejlednings før- og efteropgaver for forslag til opgaver samt links.

Undervisningsformen er dialog- og dilemmabaseret, men også baseret på diskussion i både plenum, grupper og på tomandshånd. Som lærer kan du understøtte undervisningen ved sammen med museets underviser at støtte eleverne i gruppediskussionerne gennem aktiv deltagelse og facilitering af gruppediskussionerne: Sådan medvirker du til bedre at bringe elevernes forhåndsviden i spil – og siden til at kunne bringe elevernes nyerhvervede viden med hjem i klassen.

Praktiske oplysninger

Forløbet starter på hjørnet af Nørrebrogade og Kapelvej, se eventuelt kort for mødested og rute: <https://goo.gl/maps/AY9ah3ZaV7N2>

Forløbet er en byvandring, så husk tøj efter årstid, vejr og varighed
Forløbets varighed er 90 minutter
Der er fri adgang til museet før eller efter forløbet
Forløbet udbydes 1. marts til 1. november

Før undervisningen på Arbejdermuseet

Ved at arbejde med emnet før undervisningen på Arbejdermuseet skabes der et grundlag for, at alle elever får de bedst mulige forudsætninger for at kunne indgå aktivt i undervisningen på museet.

<i>Hvad</i>	<i>Hvordan</i>	<i>Hvorfor</i>
Tilrettelæggelse af forløb	<p>Undervisningsmateriale downloadet fra hjemmesiden gennemgår industrialiseringen og perioden frem til Slaget på Fælled.</p> <p>http://bit.ly/2zthuhY</p> <p>Materialet kan også bestilles i print, se http://bit.ly/2yNy3pp</p> <p>Til materialet er der udarbejdet et læs-og-forstå-elevhæfte med opgaver rettet mod udskolingen.</p> <p>http://bit.ly/2mcWeHZ</p>	Eleverne danner sig overblik over og forhåndsviden om industrialiseringen og Slaget på Fælled
Rammesætning	<p>DR's 'Historien om Danmark' behandler i afsnit otte industrialiseringen og Slaget på Fælled (tidskode: 35.20-48.53).</p> <p>Find afsnittet og tilhørende undervisningsmateriale på http://www.dr.dk/skole/historie.</p> <p>DR's '1800-tallet på vrangen' behandler i afsnit seks også industrialiseringen og Slaget på Fælled: https://youtu.be/kZFloEXzu6U?t=14m55s Tidskode: 14.55-19.20</p>	Eleverne danner sig overblik over og forhåndsviden om industrialiseringen og Slaget på Fælled
Begrebsafklaring	<p>Quiz og byt om industrialiseringen: Eleverne nedskriver ét eller flere nøglebegreber om industrialiseringen. Herefter finder eleverne hinanden og skiftes til at forklare nøglebegrebet. Herefter bytter eleverne kort.</p> <p>Optag: Har klassen rundet forløbets nøglebegreber faglært/ufaglært, strejke/lockout, solidaritet?</p> <p>Optag: Klassen vælger og kvalificerer fem centrale begreber for industrialiseringen.</p>	Eleverne forstår og kan anvende centrale begreber

<p>Karakterarbejde</p>	<p>Eleverne tildeles en identitet fra identitetskortene på hjemmesiden. Eleverne kan tildeles den samme eller forskellige identiteter. Eleverne skriver et dagbogsnotat fra identiteten. Hvad er identitetens dage gået med? Hvad er på spil for identiteten?</p> <p>http://bit.ly/2AyvNzJ</p>	<p>Eleverne forbereder sig på at kunne arbejde med identiteter på byvandringen, styrker muligheden for indlevelse og den historiske empati</p>
<p>Kildearbejde</p>	<p>Der er til ungdomsuddannelserne udviklet et selvstændigt forløb om historisk kildekritik, hvor Slaget på Fælleden fungerer som case: Forløb, kildepakke og tilhørende spørgsmål findes alle på</p> <p>http://bit.ly/2As60Z9</p>	<p>Eleverne stifter bekendtskab med centrale kilder og deres afsendere</p>

Efter undervisningen på Arbejdermuseet

Med eftermateriale kan I tilbage i klassen arbejde med forskellige niveauer af opsamling og konsolidering af forløbets emner og pointer. Opgaverne strækker sig fra det repeterende til det medskabende, det reflekterende og aktualiserende.

<i>Hvad</i>	<i>Hvordan</i>	<i>Hvorfor</i>
Spørgekort	Spørgekort giver eleverne mulighed for at quizze om forløbets vigtigste pointer. Lad eventuelt klassen supplere med egne spørgekort. http://bit.ly/2AAFP3p	Eleverne får repeteret indholdet fra byvandringen og får konsolideret historiske pointer herfra.
Budget	Prislisten giver eleverne mulighed for at lægge et budget i relation til deres indkomst. Kan de få pengene til at række? Ændrer det deres holdning til strejken og Fælledmødet/Slaget på Fælleden? http://bit.ly/2ApTdq3	Eleverne benytter identitetskortet hjemme i klassen og overfører deres viden fra byvandringen. Med et økonomisk forhold på banen – ændrer det identitetens stillingtagen?
Læserbrev	Hvad var det bedste argument for at blive hjemme fra Fælledmødet og Slaget på Fælleden – eller for at tage af sted? Lad eleverne skrive et læserbrev, hvori de præsenterer og skærper argumentet for netop deres identitets til- eller fravalg.	Eleverne konsoliderer deres identitets holdning til Slaget på Fælleden og laver et relateret produkt ud af det
Brud eller kontinuitet?	Hvad bliver betydningen af Slaget på Fælleden? Eleverne deles i to og arbejder under overskrifterne brud og kontinuitet. Hvordan forandredes historien (ikke) af Slaget på Fælleden. Hvad ændrede sig, hvad forblev det samme? Spørgsmålet munder ud i en debat, hvor de to grupper skal argumentere for deres sag.	Eleverne konsoliderer og bringer begreberne brud og kontinuitet i anvendelse. I forlængelse heraf trænes evnen til at argumentere for sit historiesyn
Vision	Med udgangspunkt i Pio, spørges eleverne, hvad de ville sætte på dagsordenen i dag: Hvilken sag ligger dem på sinde? Hvordan ville de kunne mobilisere folk for deres sag? Hvad ville sagens stærke argument være? Hvilket udtryk skulle det have? Eleverne kan i forlængelse heraf producere et produkt.	Eleverne inviteres til at handle på baggrund af deres opnåede viden – hvad kan vi bruge de historiske erfaringer til i dag og i morgen?
Kildekritik	Der er til ungdomsuddannelserne udviklet et selvstændigt forløb om historisk kildekritik, hvor Slaget på Fælleden fungerer som case: Forløb, kildepakke og tilhørende spørgsmål findes alle på http://bit.ly/2As60Z9	Eleverne kan bringe deres viden om centrale personer, kilder og selve slaget i anvendelse i arbejdet med kilderne.